

Hr. Kr. Djurhuus,

fyrirv. sýslumaður, lögmaður og lögtingsmaður

Góði harra Djurhuus
Eg havi listið blaðgrein tygara til min.

Satt at siga havi eg havt ilt við at skilja, hvar ið tygum vilja fara nær viðvíkjandi, tí orindi tygara kunnu væl ikki bara vera tey at siga mær, at tygum halda, at vit bæðir ikki skulu skriva søgu, tí tað hevði minst at gera við søguskrivning, ið eg nært við sleipistøðarmálinum á Tvøroyri viðvíkjandi.

Hetta mál er stóðugt áaktuellte í dag, tá ið menn takast við at gera lídna eina avskeipling av tí upprunaliga stóra málinum, ið ikki er eldri enn so, at tað tók seg upp aftaná seinasta heimsbardaga, og at flestir menn, sum vóru við í tí, eru á lívi enn og kenna mannagongdina í tí og harvið ferir at meta um tað, sum fór fram, tann leik, sum varð spældur, og sum bar við sær, at hin stóra royndin at fáa stórvirki í lag varð kollrend.

Tað er ilt hjá mær, harra Djurhuus, við tygum, sum fyrri 4 árum

siðani reistu saman við okkum táverandi kandidatnum til lögtingsvalið, fyrri at siga tygara veljarum og suðuroyingum farvæl sum politikkari og sum soleiðis má halda at vera farin burtur úr politikki, at skifta orð, tí privatmaðurin K. Djurhuus stendur ikki í víggi á sama hátt sum sambandspolitikkarin K. Djurhuus, men eg komi ikkiuttan at gera neyðugar viðmerkingar til grein tygara til min.

Hvi koma við ivasurningum sleipistøðarmálinum viðvíkjandi,

tá ið allir Tvøroyramenn og allir suðuroyingar, og vit kunnu vist siga, flestir føroyingar vóru vitni til, at eingin minni maður enn A. Hou-Møller frá B & W var her á Tvøroyri í drúgva tíð vegna umrødda sleipistøðarspurning, serliga fyrri at samráðast við stjórnina í Færøernes Ophalingsbedding um ikki at leggja seg imóti teirri stóru beddingsætlan, men ganga saman ella inn í stórfyrtekuna — sam-

ráðingar, sum tessverri misseydnast —

tá ið eingin verri enn allir javnaðarløgtingsmenninir, sambandsløgtingsmenninir og gamla sjálvstýrisløgtingsmenninir høvdu fyrri sær til umhugsingar eitt av B & W teknað og útroknað projekt til eina stórbædding við Hellá, eitt projekt, sum var vert stórpening, men gjørt ókeypis,

tá ið somu nevndu tingmenn uttan tygum aftaná at hava sæð projektið skrivaðu undir eitt forhandarlýfti um at vera við til at lata tingið seta kr. 400.000 sum partapening í sleipistøðina,

tá ið F. L. Smith — í fyrstu syftu — vildi vera við til fremjan av sakini við at seta ¼ millión í sum partapening, latin í maskinum og ymsum sleipistøðarlutum,

tá ið nevndi A. Hou-Møller fyrri ongum, sum komu á tal við hann her uppi, loyndi, at B & W vildi vera virkinum hin tekniski og rakstrarligi dugni,

tá ið tað var almanna kunnugt, at fólkóið á plássinum teknaði seg fyrri ein partapening, ið lá um slak 300.000, A.T. teknaði seg fyrri stórpening — tá var virkið sterkt — og kommunan seg fyrri 700.000 í partapeningi at gjalda við ávisari peningahædd um árið.

Men grundarlagið fyrri tí heila var ein tilsoyn frá Buhl, státsministara um at tilmæla státtinum at vera við einari millión í partapeningi. Treytin fyrri státsins viðvirkan var, at fyrst og fremst menn á Tvøroyri og Suðuroynni í síni heild ikki vóru imóti tí tilætlaða virkinum.

Allar súðir sýntust syftar, og alt greitt fyrri, at henda stórvirkisætlan kundi koma at verða framd. Men tá stakk »misteinene« fram og oyði legði hesa stórvirkisoynd. Stýrið fyrri »Færøernes Ophalingsbedding« vildi ikki vera við, men mótmælti. Kjartan Mohr, beddingsstjóri og »Dagblaðið« legdu við blaðskrivning í hernað imóti í grimum og ljótum líki, ja, aftarað seg ikki við at brigsla donum tað sum eina ógerð at koma til Føroyar við B & W risastyrki sum hovudsíttuðli undir einum stórvirki, sum teir søgdu vildi drepa allar hinar smáu beddingarnar.

At tygum, harra Djurhuus, ikki vildu fylgja øllum hinum sambandsløgtingsmönnum at taka undir við royndin at fáa hetta virki á fótur, var ikki hin minst stuðulin hjá teimum, ið legdu imóti — tygum vóru jú tá lögtingsmaður og umboðsmaður fyrri Suðuroynna og átti bústað á plássinum, ið talan var um, at stórvirki skuldi verða lagt í.

Tygum høvdu rætt og skyldu at taka støðu samsvarandi sál og samvitsku tygara, og hon var tikið fyrri opnum hordum, og tað kann væl ikki annað enn koma tygum væl við at standa við hesi støðutakan tygara yvir fyrri tí fólkí, sum tygum eins og eg vóru valdir at umboða.

Vit eru menn hvør især at standa til svars fyrri stóður og virki okkara í almennum starvi.

Tað fer at standa til fólkíð at víga og doma við tí demokratiska rætti, ið tað hevur fingið við valborðið.

Við heilsan.

Á Tvøroyri, tann 28. 9. 1966.

P. M. Dam.

Á mánanum longu 1967

Visindamenn hava kannað myndirnar av mánanum, sum astro-nautar møguliga vilja landa á longu í 1967.

Myndirnar av teimum báðum stóðnum, ið verða hildin best at landa á, vóru tikið í 50 km hædd frá mánanum av rúmdarfarnum Orbiter.

Keldur vilja vita, at USA møguliga vil lata menn landa á mánanum longu í 1967. Hetta kann bæði

koma at verða tíðliga og seint á árinum, eingin veit tað við vissu enn.

Ein talsmaður fyrri rúmdargranskingarstovnin sigur, at hann vónar at USA fær ein mann upp á mánan í seinasta lagi 1968.

Íslandsmiðini

Við íslenska 12 fjórðingamarkinum høvdu vit mist øll íslands-miðini — henda mæta fiskileið var fullkomuliga gloppin okkum av hondum.

Eitt hitt fyrsta seinasta landsstýri gjørdi, var at senda nevnd til Íslands at samráðast um fiskirættið okkara. P. M. Dam var leiðari av nevndini. Hon gjørdi eitt stórt bragd, og úrslitið var, at vit fyrri snellu og snøri vunnu so gott sum øll fiskimiðini aftur — og tað í

vissum førum heilt inn at gamla 3 fjórðingamarkinum. Eitt heppst bragd! Einasti tvørleiki á hesi sendi ferð var,

at umboðsmaður fiskimanna — fiskimannafelagsformaðurin — ikki mótti á einum einasta fundi, hóast hann var komin til Íslands!

RÆTTLEIÐING

Harri blaðstjóri!

Vit vita bæðir, at grundarlagið ella grundstøðið undir einari friari »pressu« er sannfari. Máttin at trútta ósannindir inn í fólk, hoyrir ikki heima á okkara leiðum, har allir politisku flokkarnir siga seg at vilja hava satt fólkaraði at valda.

Hvi tygum, tá so er, ferð eftir ferð koma við rongum frágreiðingum og ósonnum pástandum er mær ein gáta.

I blaði tygara nr. 72 hava tygum spurning til lesararnar: Veitst tú, at seinastu broytingarnar í sosiallógávinu eru gjørdar eftir áheitan frá P. M. Dam til Jens Otto Krag, forsætisráðharra, sum sendi áheitanina viðari til landsstýrið at leggja fyrri tingið?

Mær er sagt, at tygum eisini í øðrum nummarum av blaðnum hava sagt tað sama fleiri ferðir. Men hesin pástandur er jú tikið úr leysari luft, tað víta tygum væl. Landsstýrið hevur ongá áheitan fingið frá Jens Otto Krag, forsætisráðharra, vegna P. M. Dam sosiallógávinu við, at leggja fyrri tingið.

Sjálvur haldi eg, at danski forsætisráðharrin er ov mætur maður til at verða drigin inn í okkara politisku telvingar sum orindadrongur fyrri Dam. Vildi Dam havt gjørt nakað í hesum máli, kundi hann havt vent sær beinleiðis til landsstýrið, og tað hevur hann ikki gjørt.

Ella vildi hann gjørt nakað um lógtingið, kundi hann sum lógtingsmaður í góðari tíð komið fram við tí har, men tað hevur hann heldur ikki gjørt.

Tvørturimóti varð honum álagt í lógtingssetuni 1961 at seta nevnd við, ábótum á sosiala økinum, men hann setti tað ikki sum lógtingsmaður, ið hevði sosiala økið í hondum, eins og eg havi tað nú.

I lógmansrøðuni 1964 segði eg tinginum frá vegna landsstýrið, at vit vildu seta eina slíka nevnd, og grundin var ikki nakað trýst nakrastaðni frá, men tí vit samgonguflokkarnir vóru samdir um at gera ábótur á hesum øki. Okkara støða í hesum máli var í samsvar við okkara politisku stevnskráir, og byrjar Fólkaflokksins stevnskrá hesum málsoki við. Við hesum orðum:

Fólkaflokkurin sær útreiðslur landsins og kommununar til al-

menna forsoyrg sum stimbrandi ábotur í heilsu og arbeidsevnum fólksins og sum eina rættvissa trygging á ellisárum hjá teimum, ið hava arbeitt alt sitt liv í samfelagnum.

Galdandi almenna lóggávan má verða útbýgd, tá tørvur er til tess, so gomul, avlamin og teimum, ið mist hava upphaldara, altið er vissað forsoyrg, livilig kor.

Nevndin varð sum kunnugt sett eftir skrivligari áheitan frá landsstýrinum, og hevði eg ta gleði at verða limur av nevndini, hvørs uppskot mæla til at gera ábótur í sosiallógávinu, ið ger hesa lóggávu samsvarandi henni, ið til dømis Danir hava, og koma at veita teimum, ið trongja, yvir 10 milj. kr. meira í hjálpuveitingum.

Tá uppskotini vóru til viðgerð, takkaði framsøgumaður javnaðarmanna landstýrinum fyrri uppskotini, og var tað eitt einmælt lógtung, ið atkvøddi fyrri uppskotinum.

Tórshavn, tann 17. september 1966.

Hákon Djurhuus.

VIÐMERKING:

Vit hava áður gjørt viðmerkingar til hesa rættleiðing frá lógmanni.

Viðvíkjandi stevnskrá fólka-flokksins, sum lögmaður sipar til, so er bert hartil at siga: eitt er orð, annað er veruleiki.

Vit hava aðrastaðni í blaðnum nomið við hesa mál.

A jour føringin er komin nógv ov seint; hetta verður best prógvað við øðrum lógmans um tær 10 miljónirnar, vit vóru komin í afturhond á sosiala økinum.

Trapholt súreplir

Ár eftir ár hava vit sent ørgrynny av kossum (10 kg) úrvald etingarsúrepli til privatfólk í Føroyum, sum eiga at meta veruliga fina frukt, sum aldri er sprottað við eitri.

Biðið um brochura.

TRAPPERGAARDENS
BLEHAVER
KOLDING

SJÚKRAKASSALIMIR

I sáttmálanum millum Læknafelag Føroya og Meginfelagið er arbeiddiðin hjá læknum avmarkað. Uttanfyri arbeiddiðina hevur verið kravt eitt eftiransunargjald upp á 2 ella 4 kr ávikavist fyrri viðtalu og vitjan.

I seinastu broytingunum í sáttmálanum hava læknarnir kravt hægri eftiransunargjald og tað sum sjúkrakassarnir skulu krevja frá limunum er nú pr. 1/10 1966 ásett til ávikavist 3 ella 6 kr.

Eftiransunargjaldið er m.a. ásett fyrri at avmarka at ikki læknarnir verða órógvandi uttanfyri arbeiddiðina og við undantak av barnferð og vanlukku verður eftiransunargjald kravt tá limur boðsendur ella fer til lækna uttanfyri hesa tíð.

Limirnir verða tí bidnir um bert at nýta lækna í vanligu arbeiddiðini, um tað ikki er brányndugt.

Limir, sum nýta annan lækna enn tann tey eru teknaði til ella lækna uttanfyri læknaðomi har tey búgva, koma eisini undir omanfyri nevnda eftiransunargjald.

Samstundis skulu vit minna á, at avgreiðsluðin hjá apotekum eisini er avmarkað og fat apotekini taka eykagjald fyrri reseptir sum koma inn pr. telefon.

MEGINFELAG SJÚKRAKASSA FØROYA

Ráfiskaprisir

Ráfiskanevndin, sum sett er eftir lógtingslóg nr. 16 frá 9. apríl 1964, hevur á fundi 1. okt. 1966, sett fylgjandi minstapris fyrri fyrsta flokks blóðgadan ráfisk krudvan við høvdi frá vekt.

Kalvi	undir	1 kg	ongan pris.
—	—	1—6 kg	kr. 3,00 pr. kg
—	—	6—60 kg	kr. 4,60 pr. kg
—	—	yvir 60 kg	kr. 4,00 pr. kg
Longa	—	—	kr. 1,00 pr. kg

Hesir prisir eru galdandi frá 1. oktober í ár í hesum bygdum.

Klakksvík, Hvannasundi, Norðepli, Lørvik, Fuglafirði, Gøtu, Eiði, Skálafirði, Tórshavn, Vestmanna, Miðvági, Sørvági, Tvøroyri og Vági.

Fyrri tey avreiðingarpláss, sum eru ikki nevnd her, verður prisurin hin sami, sum í omanfyri nevndu bygdum við frádrátti av flutningskostnaði til og frá avskipingahavn.

Tórshavn, 1. okt. 1966

Ráfiskanevndin.